

กรุงเทพธุรกิจ

Krungthep Turakij
Circulation: 100,000
Ad Rate: 833

Section: First Section/ทัศนะ

วันที่: พุธที่ 8 พฤษภาคม 2568

ปีที่: 38

ฉบับที่: 12897

หน้า: 7(ซ้าย)

Col.Inch: 85.56 Ad Value: 71,271.48 PRValue (x3): 213,814.44 ศิลป: ชาว-ดำ

คอลัมน์: Now and Beyond: ปกป้องทรัพยากรทางทะเล ต้องสร้างหุ้นส่วนทาง...

ปกป้องทรัพยากรทางทะเล ต้องสร้างหุ้นส่วนทางทะเลที่เท่าเทียม

Now and Beyond ● จินตญาณ อภิณังกุล

สถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (TU-RAC)

ทะเลเป็นสมบัติร่วมของมนุษยชาติ เป็นทรัพยากรสาธารณะที่ไม่ควรตกอยู่ภายใต้การผูกขาดไม่ว่าจะโดยกฎหมายหรืออำนาจทางเศรษฐกิจ เพราะทะเลไม่ใช่แค่พื้นที่หาประโยชน์ แต่คือแหล่งชีวิตที่ต้องได้รับการเคารพ การปล่อยให้สิทธิในทะเลถูกบิดเบือนโดยรัฐที่ไร้สัจจะ หรือทุนที่แสวงหากำไร โดยละเลยเสียงของชุมชนคือการทำลายทั้งระบบนิเวศและอนาคตของคนในชาติ

ทุกฝ่ายจำเป็นต้องปกป้องทะเลในฐานะที่เป็น “หุ้นส่วนทางทะเล” ร่วมกันอย่างแท้จริง ซึ่งหมายถึงการยกระดับความร่วมมือที่ไม่ใช่แค่การมีส่วนร่วมแบบผิวเผิน แต่เป็นการถือสิทธิร่วมกันเห็นความสำคัญร่วมกันและกัน และรับผิดชอบต่อผลลัพธ์ร่วมกัน ไม่ว่าจะเป็นประชาชน ภาครัฐ อุทยาน นักวิชาการ

และภาคเอกชน ทุกฝ่ายต้องเท่าเทียมกัน และมีสิทธิเข้าถึงข้อมูล กระบวนการ และการตัดสินใจอย่างแท้จริง

แต่ความเป็นจริงที่เกิดขึ้นในหลายพื้นที่ของไทย โดยเฉพาะในแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่ง กลับสะท้อนให้เห็นถึงความเหลื่อมล้ำที่ฝังรากลึกของความไม่เท่าเทียม ที่เกิดจากโครงสร้างความสัมพันธ์อันซับซ้อนระหว่างประชาชน ภาคเอกชน และอุทยาน ซึ่งนำไปสู่ปัญหา “การจำกัดสิทธิ” ทำให้คนบางกลุ่มมีสิทธิเหนือคนบางกลุ่มและเข้าถึงการใช้ทรัพยากรได้มากกว่า ขณะที่อีกหลายกลุ่ม โดยเฉพาะชุมชนชายฝั่งและชาวประมงพื้นบ้าน กลับถูกจำกัดสิทธิ ไม่ว่าจะด้วยข้อกฎหมาย ขั้นตอนราชการ หรือการบังคับใช้ที่ไม่เป็นธรรม

การจำกัดสิทธิเหล่านี้ปรากฏชัดในรูปแบบ

ของข้อกฎหมายที่เข้มงวด ขั้นตอนราชการที่ซับซ้อน และการบังคับใช้ที่ไม่เป็นธรรม โดยเฉพาะปัญหา

1.การอนุรักษ์ที่ไม่ฟังชุมชน คือการตัดขาดผู้คนที่อยู่กับธรรมชาติมาแต่เดิมโดยมองชุมชนเป็น “ผู้บุกรุก” แทนที่จะเป็น “ผู้ดูแลร่วม” ทั้งวิถีของชาวประมงพื้นบ้าน มักสอดคล้องกับระบบนิเวศ แต่เมื่อรัฐหรืออุทยานประกาศเขตอนุรักษ์ทะเลโดยไม่ปรึกษาชุมชน เช่น การห้ามทำประมงในบางพื้นที่โดยเด็ดขาด ทำให้ชุมชนสูญเสียแหล่งทำกิน ถูกจำกัดสิทธิ และเสียงถูกดำเนินคดี กรณีเช่นนี้สะท้อนความไม่เป็นธรรมทำลายความเชื่อมั่น และกลายเป็นชนวนของความขัดแย้งที่บ่อนทำลายเป้าหมายการอนุรักษ์ในระยะยาว

2.การเอื้อผลประโยชน์ให้ทุนใหญ่ คือภาพสะท้อนของความเหลื่อมล้ำเชิงโครงสร้างที่ชัดเจนในระบบการจัดการทะเลไทย ภาคเอกชนรายใหญ่

กรุงเทพธุรกิจ

Krungthep Turakij
Circulation: 100,000
Ad Rate: 833

Section: First Section/ทัศนะ

วันที่: พุธที่ 8 พฤษภาคม 2568

ปีที่: 38

ฉบับที่: 12897

หน้า: 7(ซ้าย)

Col.Inch: 85.56 Ad Value: 71,271.48 PRValue (x3): 213,814.44 คลิป: ชาว-ดำ

คอลัมน์: Now and Beyond: ปกป้องทรัพยากรทางทะเล ต้องสร้างหุ้นส่วนทาง...

โดยเฉพาะกลุ่มทุนท่องเที่ยว ที่สามารถ
ขอใช้ที่ดินชายฝั่งได้ง่ายกว่าชาวบ้าน กรณี
การให้สัมปทานสร้างรีสอร์ท ท่าเรือ หรือ
แม้แต่ครอบครอง “เกาะส่วนตัว” เพื่อใช้ใน
กิจการเชิงพาณิชย์

3.การขาดดุลอำนาจในนโยบายทะเล

หมายถึงการตัดสินใจสำคัญเกี่ยวกับทะเล
เช่น การอนุรักษ์ การพัฒนา หรือการ
ออกกฎหมาย ถูกกำหนดโดยฝ่ายใด
ฝ่ายหนึ่ง เช่น รัฐหรือทุนใหญ่โดยไม่รับฟัง
เสียงชุมชนท้องถิ่น ส่งผลให้เกิดนโยบายที่
ไม่สมดุล ทำร้ายทั้งคนและธรรมชาติ

เกาะหลีเป๊ะ จังหวัดสตูล และเกาะพีพี
จังหวัดกระบี่ คือภาพตัวอย่างการพัฒนา
อุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่ไร้การควบคุม
แม้จะประกาศเขตอุทยานฯ แต่การบังคับใช้
กฎหมายกลับไม่รัดกุม การพัฒนาที่ขาดความ
ยั่งยืน ส่งผลกระทบต่อชุมชน สิ่งแวดล้อม
และระบบนิเวศ โดยเฉพาะโครงการขนาดใหญ่
ที่ไม่คำนึงถึงผลกระทบ ส่งผลให้ความ
หลากหลายทางชีวภาพลดลง และแหล่ง
ทำมาหากินของชาวประมงพื้นบ้านสูญหาย
ทะเลถูกมองเป็นแค่ “พื้นที่เศรษฐกิจ” โดย
ละเลยสิทธิชุมชน สิ่งแวดล้อม และคุณค่า
ทางระบบนิเวศ

แนวทางแก้ไขที่เป็นไปได้ คือการ
จัดตั้ง “ระบบกำกับและควบคุมการใช้
ประโยชน์ทรัพยากรทางทะเล” ที่โปร่งใส
ตรวจสอบได้ และเปิดให้มีส่วนร่วมจาก
หลากหลายภาคส่วน ซึ่งประกอบด้วย
นักอนุรักษ์ชุมชน และนักวิชาการโดยระบบนี้
จะทำหน้าที่เป็นกลไกกลางในการพิจารณา
อนุญาตหรือไม่อนุญาตให้หน่วยงานรัฐ
หรือเอกชนดำเนินกิจกรรมในทะเล มีการ
กลั่นกรอง คัดค้าน และยับยั้งโครงการที่อาจ
ส่งผลกระทบรุนแรงต่อระบบนิเวศหรือ
วิถีชีวิตของชุมชน ไม่ปล่อยให้ภาครัฐตัดสินใจ
ฝ่ายเดียว เช่น การสร้างท่าเรือ ฟาร์มเลี้ยง
สัตว์น้ำ หรือโครงการพัฒนาเชิงพาณิชย์อื่นๆ

ระบบนี้ต้องมี การออกแบบการมี
ส่วนร่วมที่ดี คือ ไม่ใช่แค่การเปิดเวทีรับฟัง
ความคิดเห็นอย่างผิวเผิน แต่เป็นการมี
ส่วนร่วมในเชิงโครงสร้างได้แก่ การเข้าถึง
ข้อมูลที่ชัดเจน มีเวลาในการพิจารณาอย่าง
เพียงพอ สิทธิในการเสนอแนะหรือคัดค้าน
อย่างมีผลผูกพัน และบทบาทที่เท่าเทียมใน
การตัดสินใจ โดยเฉพาะในโครงการที่มีความ
เสี่ยงต่อการทำลายระบบนิเวศ หรือกระทบ
ต่อชุมชนดั้งเดิมที่พึ่งพาทรัพยากรเหล่านี้

กรณีโครงการ Sea You Strong โดย
ทนาย สิริณัฐ สก๊อต เป็นตัวอย่างของความ
พยายามสร้าง “หุ้นส่วนทางทะเล” ผ่านการ
ประสานระหว่างนักอนุรักษ์กับชุมชนท้องถิ่น
แต่ความตั้งใจนี้กลับต้องเผชิญกับแรง
เสียดทานจากระบบราชการที่ล่าช้า ไร้ความ
โปร่งใส และขาดการบังคับใช้กฎหมาย

หน่วยงานรัฐที่ควรทำหน้าที่คุ้มครอง
ผลประโยชน์สาธารณะกลับเพิกเฉยต่อ
ข้อกฎหมาย ปลอมใจให้ภาคธุรกิจบางกลุ่ม
ดำเนินกิจการโดยฝ่าฝืนกฎหมายและไม่มีการ
ตรวจสอบที่เหมาะสม ทั้งที่มีหลักฐานปัญหา
มลพิษและผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมระบบ
นิเวศอย่างชัดเจนภาพสะท้อนของโครงสร้างนี้
จึงไม่ใช่เพียงเรื่องของประสิทธิภาพเท่านั้น
แต่คืออำนาจที่บิดเบี้ยว ที่ผลกระทบให้
ชุมชนท้องถิ่นต้องเผชิญกับมลพิษ ความ
เสื่อมโทรมของสิ่งแวดล้อม ระบบนิเวศ
และการจัดการที่ไร้ทิศทาง

ปฏิเสธไม่ได้ว่า ทะเลคือสมบัติร่วมที่
ไม่อาจปล่อยให้ตกอยู่ภายใต้การผูกขาด
ของรัฐหรือทุนใหญ่ หากเรายังปล่อยให้
จัดการทะเลเป็นไปอย่างไม่เท่าเทียม ทั้งชุมชน
และระบบนิเวศจะเสียหายและสูญเสีย
มากกว่านี้ เราต้องยืนหยัดร่วมกันในฐานะ
หุ้นส่วนทางทะเล เพื่อปกป้องสิทธิของผู้ที่
พึ่งพาทะเลอย่างแท้จริง และสร้างความยั่งยืน
ที่ไม่ให้ใครถูกกีดกันออกจากการตัดสินใจ
หรือผลประโยชน์ในทรัพยากรทางทะเล

(<https://www.dailynews.co.th>)

☰ ข่าว(/news/)

> (<https://www.dailynews.co.th/regional/>)Sustainable(https://www.dailynews.co.th/news/news_group/sustainable/)
8 พ.ค. 2568 • 8:00 น.

ม.ธรรมศาสตร์ประกาศ 'หลังพิงผู้สูงวัย' บูรณาการความรู้ทุกคณะดูแลชุมชน

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (มธ.) เปิดโครงการ TU Care & Ageing Society 'ธรรมศาสตร์' เพื่อร่วมทางสังคมสูงวัย เมื่อวันที่ 30 เม.ย. ที่ผ่านมา ประกาศความพร้อมที่จะเป็นส่วนหนึ่งในการดูแลประชาชนและรับใช้สังคมท่ามกลางสถานการณ์ความท้าทายสังคมสูงวัย บูรณาการทรัพยากรจากหลากหลายคณะและหน่วยงานเป็นหนึ่งเดียวตามค่านิยม ONE TU เพื่อเป็นกลไกสนับสนุนทางด้านบริการวิชาการ บริการสังคม ตลอดจนการสื่อสารสังคม

(<https://social->

[plugins.line.me/lineit/share?](https://social-plugins.line.me/lineit/share?url=https%3A%2F%2Fwww.dailynews.co.th%2Fnews%2F4)

[url=https%3A%2F%2Fwww.dailynews.co.th%2Fnews%2F4](https://social-plugins.line.me/lineit/share?url=https%3A%2F%2Fwww.dailynews.co.th%2Fnews%2F4)

ศ.ดร.ศุภสวัสดิ์ ชัชวาลย์ อธิการบดีมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ กล่าวว่า คาดการณ์ในอีก 10-15 ปีข้างหน้า ประชากรไทยราว 1 ใน 3 ของประชากรทั้งหมด หรือประมาณ 20 ล้านคนจะเป็นผู้สูงอายุ หากวิเคราะห์กันตามสถิติ ในอนาคตอีก 10-15 ปีข้างหน้า นักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาและเข้าสู่โลกของการทำงาน จะต้องน้อยกว่าคนในยุคปัจจุบันเป็นอย่างมาก

ศ.ดร.ศุภสวัสดิ์ กล่าวต่อไปว่า ภายใต้ภารกิจ TU Care & Ageing Society กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพจะเข้ามาเป็นกำลังสำคัญในการขับเคลื่อนสังคมผ่านมรสุมสังคมสูงวัย โดยมีทรัพยากรในระดับโครงสร้าง อาทิ โรงพยาบาลธรรมศาสตร์เฉลิมพระเกียรติฯ ที่กำลังอัปเกรดเพิ่มขีดความสามารถรองรับผู้ป่วยให้ได้ถึง 1,000 เตียง ศูนย์ธรรมศาสตร์ธรรมรักษ์ ศูนย์ให้การดูแลผู้สูงอายุระยะสุดท้ายแห่งแรกของประเทศที่ให้การดูแลโดยโรงเรียนแพทย์ โครงการ EEC Md บนเนื้อที่กว่า 585 ไร่ ที่จะนำไปสู่ The Health and Wellness Innopolis และจะเป็นต้นแบบ Medical Valley ของประเทศ ศูนย์พัฒนาธุรกิจและการดูแลสังคมสูงวัย (ABCD Centre) ฯลฯ ที่ให้การสนับสนุน

รศ.ดร.อรรถสิทธิ์ พานแก้ว ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายกิจการพิเศษ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ กล่าวถึงรายละเอียดโครงการ TU Care & Ageing Society ตอนหนึ่งว่า ภายใต้โครงการจะมีการผสานความเป็นธรรมศาสตร์ลงไปเพื่อสนับสนุนการดูแลผู้สูงอายุ ผ่านทั้งการให้บริการวิชาการ การให้บริการสังคม การฝึกอบรมพัฒนาทักษะต่าง ๆ และการสื่อสารสังคม โดยในปี 2568 ซึ่งเป็นเฟสแรกของการดำเนินโครงการ ธรรมศาสตร์จะทำงานร่วมกับ จ.ปทุมธานี ซึ่งเป็นสถานที่ตั้งของธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต โดยมี ACTION PLAN ดังนี้

ในระดับนโยบาย ธรรมศาสตร์จะให้บริการวิชาการ โดยจับมือกับองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี (อบจ.ปทุมธานี) กำหนดพื้นที่ Sandbox แสวงหาความต้องการตลอดจน Pain Point การดูแลผู้สูงอายุระดับชุมชน จากทั้งผู้ปฏิบัติงานด้านหน้าและชุมชน จากนั้นจะนำความต้องการดังกล่าวเข้าสู่เวทีสนทนานโยบาย หรือ Policy Dialogue เพื่อตกผลึกเป็นข้อเสนอเชิงนโยบายให้กับ อบจ.ปทุมธานี และเป็นโจทย์ให้ธรรมศาสตร์นำทรัพยากรเข้าไปสนับสนุนการแก้ไขปัญหาต่อไป

ในระดับพื้นที่ ธรรมศาสตร์จะนำองค์ความรู้ คณะอาจารย์ และงานวิจัย เข้าไปสร้างคน กล่าวคือจะสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพบุคลากร จ.ปทุมธานี ในการดูแลผู้สูงอายุ Up-Skill ให้ผู้ที่มีบทบาทดูแลผู้สูงอายุในชุมชนโดยตรง อาทิ Care-giver, กลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ตลอดจนการให้องค์ความรู้-การเตรียมความพร้อมสำหรับดูแลผู้สูงอายุพื้นฐานให้กับประชาชนในชุมชน ด้วยหลักสูตรที่กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์เป็นผู้ออกแบบ

ผศ.ดร.ณัฐพัชร สโรบล อาจารย์ภาควิชานโยบายสังคม การพัฒนาสังคมและการพัฒนาชุมชน สาขาเชี่ยวชาญสวัสดิการผู้สูงอายุ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (มธ.) กล่าวถึงสถานการณ์ผู้สูงอายุในปี 2025 ที่น่าจับตา ต่อไปบทบาทของท้องถิ่นต้องทำหน้าที่จัดการความตาย หมายถึงการเก็บศพ และทำพิธีกรรมทางศาสนา นอกจากนี้สังคมไทยจะเกิดปรากฏการณ์วัย (ควร) เกษียณที่ไม่ได้เกษียณครั้งใหญ่ (Great unretirement) เพราะมีปัจจัยดังนี้ 1.ขาดแคลนแรงงานเข้ามากกระทบกับสังคมไทย เป็นสถานการณ์ที่บีบเร้า 2.เงินไม่พอใช้ เพราะเราเจอสถานการณ์เงินเฟ้อ ดังนั้นเราอาจเจอสถานการณ์บูมเมอแรงเจเนอเรชัน ซึ่งเมื่อ 5 ปีก่อนสังคมไทยเจอกับภาวะรังที่ว่างเปล่า (Empty-nest Syndrome) เมื่อลูกเรียนจบออกไปใช้ชีวิตทำให้พ่อแม่รู้สึกเหงา นำไปสู่ภาวะซึมเศร้า สถานการณ์นี้เกิดในภาคเหนือ ขณะที่ปัจจุบันในพื้นที่ภาคใต้พบว่าบุตรหลานกลับคืนถิ่นเพราะไม่พอใจกับรายได้ที่จะทำงานในเมืองใหญ่ บางส่วนกลับไปทำเกษตร ทำธุรกิจกับครอบครัว และมีบางส่วนที่กลับไปไม่ทำงาน แต่ไปใช้เงินบำนาญของพ่อแม่ เท่ากับผู้สูงอายุต้องแบกรับค่าใช้จ่ายตรงนี้ นอกจากนี้มีบางครอบครัวมีปัญหาของคนต่างเจนใช้ชีวิตอยู่ในครอบครัว.

(<https://social->

[plugins.line.me/lineit/share?](https://social-plugins.line.me/lineit/share?url=https%3A%2F%2Fwww.dailynews.co.th%2Fnews%2F46)

[url=https%3A%2F%2Fwww.dailynews.co.th%2Fnews%2F46](https://social-plugins.line.me/lineit/share?url=https%3A%2F%2Fwww.dailynews.co.th%2Fnews%2F46)

ข่าวยอดนิยมในหมวดหมู่

- ถ้ากรุงเทพฯ ไฟดับสัก 2-3 วัน อะไรจะเกิดขึ้น บนเรือนความไม่แน่นอน ที่สเปน และโปรตุเกส (<https://www.dailynews.co.th/news/4678389/>)
- ‘เอสเอ็มอีไทย’ เข้าไม่ถึงการเงินสีเขียว ขาดองค์ความรู้พารุกิจสู่ความยั่งยืน (<https://www.dailynews.co.th/news/4676243/>)
- ‘ข้าวใช้น้ำน้อย’ ความหวังใหม่ กลางวิกฤติแล้งชาวนา (<https://www.dailynews.co.th/news/4676373/>)
- นวัตกรรมเปลี่ยนโลก บ่อผักไฮโดรโปนิกส์ ช่วยแก้ปัญหาความยั่งยืน นวัตกรรมคิดค้นกว่า 150 ปีสมัยวิคตอเรียน (<https://www.dailynews.co.th/news/4683630/>)
- รู้จัก‘พ.ร.บ.กากฯ’เก็บกวาดฉบับแรกของไทย ปิดประตูไทยไม่ใช่ที่ถึงขยะโลก ผิดจ่ายกองทุนอ่วม! (<https://www.dailynews.co.th/news/4678148/>)

เตือนภัย!

A woman with dark hair, wearing a light-colored patterned jacket over a white top, is seated and smiling. To her left is the flag of Thailand. Behind her is a large painting in a gold frame, depicting a landscape with a body of water and buildings. The setting appears to be an official or formal office.

ค้นหาเลย

ข่าวเจาะ (<https://www.tcijthai.com/news/2025/5/scoop/14317>)

วงถก ‘ธรรมศาสตร์’ ตีแผ่สถานการณ์ ‘ตายล่ำพัง – The Long Goodbye’ ระดมสรรพกำลังดูแล ‘สังคมสูงวัย’

กองบรรณาธิการ TCIJ 8 พ.ค. 2568 | อ่านแล้ว 41 ครั้ง

“ธรรมศาสตร์” เปิดวงถกสถานการณ์ปัญหาสังคมสูงวัย นักวิชาการสะท้อนสังคมไทยประสบปัญหา คนแก่เยอะ แก่เร็ว แต่แกไม่ตี จักรวรรดิผลิตนักจัดการสังคมสูงวัยในชุมชน และให้สิทธิลา Family Caregiver ขณะที่ “คมบดีสหเวชศาสตร์” ชี้โรค NCDs-พลัดตกหกล้ม-ข้อเสื่อมและสมองเสื่อม เป็นปัญหาสำคัญผู้สูงอายุ พร้อมหนุน อปท.-รพ.สต.ถ่ายโอนฯ ดูแลประชาชน ด้าน “หัวหน้าศูนย์ความเป็นเลิศฯ ด้านวิเศษ” นำเสนอซีรีย่นวัตกรรมฟื้นฟูร่างกาย ใช้งานง่าย-ราคาเข้าถึงได้-และมีมาตรฐาน ส่วน “รองอธิการฯ ฝ่ายวิจัย” ประกาศยุทธศาสตร์ MOU ทำงานร่วม อปท.-กทม.-อบจ.ปทุมธานี ใช้งานวิจัยดูแลสังคม

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (มธ.) จัดงานแถลงข่าว KICK OFF โครงการ TU Care & Ageing Society ‘ธรรมศาสตร์’ เพื่อนร่วมทางสังคมสูงวัย เมื่อวันที่ 30 เม.ย. 2568 ประกาศความพร้อมที่จะเป็นส่วนหนึ่งในการดูแลประชาชนและรับใช้สังคมท่ามกลางสถานการณ์ความท้าทายสังคมสูงวัย โดยภายในงานมีการจัดเวทีเสวนา Talk & Share: TU Care & Ageing Society ซึ่งมี 4 นักวิชาการธรรมศาสตร์ร่วมให้มุมมองถึงสถานการณ์ และแนวทางที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จะเป็นส่วนหนึ่งในการรับมือกับสังคมผู้สูงอายุในประเทศไทย

ผศ. ดร.ณัฐพัชร สโรบล ภาควิชานโยบายสังคม การพัฒนาสังคมและการพัฒนาชุมชน สาขาเชี่ยวชาญสวัสดิการผู้สูงอายุ คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เปิดเผยว่า สถานการณ์และปัญหาสุขภาพของสังคมไทยในปัจจุบัน กำลังประสบกับภาวะ ‘คนแก่เยอะ แก่เร็ว แต่แกไม่ตี’ ผู้สูงอายุจำนวนไม่น้อยกำลังเผชิญกับปรากฏการณ์ ‘โคโคกูชิ’ หรือการตายอย่างล่ำพัง โดยไม่ได้รับความสนใจจากครอบครัว หรือคนรอบข้าง ซึ่งคล้ายคลึงกับประเทศญี่ปุ่น

นอกจากนั้น ในช่วงขณะที่ยังมีชีวิตก็ประสบกับความว้าเหว รู้สึกโดดเดี่ยวจากการที่ลูกหลานต้องออกไปทำงาน อีกทั้ง ยังต้องพบกับสถานการณ์ ‘The Long Goodbye’ ซึ่งผู้สูงอายุมีแนวโน้มที่จะมีภาวะสมองเสื่อมเพิ่มมากขึ้น แม้ว่าจะไม่ได้ตายจากกันไป แต่ก็เสมือนว่าได้จากกันไปแล้วตลอดกาลทั้งที่ยังมีชีวิตอยู่

ผศ. ดร.ณัฐพัชร กล่าวต่อไปอีกว่า ที่ผ่านมามีคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ ธรรมศาสตร์ ได้ทำหน้าที่เป็นเพื่อนร่วมทางกับสังคมเพื่อแก้ไขปัญหามหาผู้สูงอายุอย่างต่อเนื่อง โดยมีโปรเจกต์ทำงานกับเครือข่ายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ที่ชื่อว่า ‘SMART AND STRONG Project’ ซึ่งมีพื้นที่รับผิดชอบทั้งหมด 39 แห่ง ทั่วประเทศ และตอนนี้ได้ขยายโครงการไปยังภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก (APAC) และหนึ่งในโมเดลที่อยากถอดบทเรียนเพื่อเอามานำเสนอ และสะท้อนไปยังภาครัฐ คือ โครงการ BYT SMART Health City

การสร้างศูนย์ผู้สูงอายุ ของเทศบาลเมืองบึงยี่โถ จ.ปทุมธานี

“ฐานรากของการดูแลผู้สูงอายุ คือระบบการแพทย์ปฐมภูมิ (Primary Care) กับบริการที่มีอยู่ในชุมชน (Community Care) สิ่งที่เราควรลงทุนมาก ๆ ในเวลานี้คือการผลิตนักจัดการสังคมสูงวัยในชุมชน เพราะที่ผ่านมาผลิตแต่นักปฏิบัติงานสายวิชาชีพ แต่มันก็ขาดการประสานกันด้านสังคมสูงวัยมีความเฉพาะทาง และมีปัญหาที่ซับซ้อน จึงจำเป็นต้องยกระดับบุคลากรวิชาชีพให้เป็นนักจัดการสังคมสูงวัย นอกจากนี้ผู้ดูแลครอบครัว (Family Caregiver) หรือคนในครอบครัวที่ต้องมาดูแลผู้สูงอายุที่อาจจะต้องเสียสละตัวเองมาทำหน้าที่นี้ รัฐควรมีสวัสดิการให้ หรือแก้ไขกฎหมายให้ Family Caregiver มีสิทธิ์ทำงานเพื่อมาทำหน้าที่ได้อย่างเต็มที่ สิ่งเหล่านี้จะเป็นการหนุนเสริมกำลังใจให้กับเดอะแบกของครอบครัว” ผศ. ดร.ณัฐพร กล่าว

รศ. ดร.ไพวรรณ สัทธานนท์ คณบดีคณะสหเวชศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ กล่าวว่า กลุ่มปัญหาสุขภาพที่สำคัญในประชากรผู้สูงอายุที่ส่งผลกระทบต่อผู้สูงอายุไม่สามารถใช้ชีวิตได้ด้วยตนเอง และต้องพึ่งพาคนอื่น คือปัญหาเรื่องการพลัดตกหกล้ม ปัญหาสุขภาพกลุ่มโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง (NCDs) โดยเฉพาะโรคเบาหวาน โรคความดันโลหิตสูง และที่กำลังมาแรงในระยะหลังๆ คือโรคอ้วนลงพุงที่จะนำไปสู่โรคอื่นๆต่อไป นอกจากนี้ยังมีโรคที่เกี่ยวข้องกับข้อเสื่อม สมอเสื่อม และโรคทางทันตกรรม

รศ. ดร.ไพวรรณ กล่าวต่อไปว่า คณะสหเวชศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มีความพร้อมทั้งองค์ความรู้ เครื่องมือที่ทันสมัย และบุคลากรที่จะเข้าไปหนุนเสริมการแก้ไข ปัญหาสุขภาพของคนไทยในมิติต่างๆ เพราะมีหลักสูตร และสาขาทางด้านวิทยาศาสตร์สุขภาพที่หลากหลาย มีศูนย์บริการสุขภาพซึ่งให้บริการประชาชน ที่ได้รับการรับรองจากองค์การระหว่างประเทศด้วยการมาตรฐาน (ISO) เป็นอาทิ ความพร้อมต่างๆเหล่านี้ ทำให้คณะสหเวชศาสตร์ สามารถออกไปให้บริการด้านสุขภาพในชุมชนต่างๆ

อีกทั้ง ในระยะหลังมานี้ ทางคณะฯ เริ่มมีการขยายไปบริการไปยังหน่วยงาน อบต. เพิ่มมากขึ้นโดยเฉพาะในพื้นที่ จ.ปทุมธานี และปริมณฑล รวมไปถึงเขตสุขภาพที่ 4 ในบางจังหวัด ซึ่งกรณีของปทุมธานี ได้ครอบคลุมการดูแลไปยังหลาย อบต. โดยได้รับการตอบรับจากชุมชนเป็นอย่างดี เพราะมีบริการที่แตกต่างไปจากหน่วยบริการอื่นๆ กล่าวคือเมื่อศูนย์บริการลงไปตรวจประเมินสุขภาพแล้ว ยังได้มีการวิเคราะห์และรายงานผลสุขภาพเป็นรายบุคคล ที่จะนำไปสู่การปรับพฤติกรรมของผู้ป่วยและติดตามการรักษาอย่างต่อเนื่อง ทั้งยังสรุปให้เห็นภาพสุขภาพของชุมชน เพื่อจะนำไปสู่การออกแบบกลไกการดูแลสุขภาพแบบองค์รวมให้กับท้องถิ่น

มากไปกว่านั้น มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ยังมีความพร้อมอีกหลายด้านที่จะให้บริการสุขภาพแก่ผู้สูงอายุในหลายมิติ หนึ่งในนั้นคือสถาบันเสริมศึกษาและทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งมีการจัดตั้งโรงเรียนผู้สูงอายุ เพื่ออบรมและให้ความรู้การดูแลผู้สูงอายุ ซึ่งปัจจุบันนี้มีการอบรมเข้าสู่รุ่น ที่ 14 แล้ว นอกจากนี้ยังมีศูนย์ธรรมศาสตร์ ธรรมรักษ์ ซึ่งอยู่ภายใต้การดูแลของโรงพยาบาลธรรมศาสตร์เฉลิมพระเกียรติ เพื่อให้การดูแลผู้สูงอายุระยะสุดท้าย และให้บริการดูแลผู้ป่วยติดเตียง การบำบัดฟื้นฟูผู้ป่วยระยะกลาง และการดูแลผู้ป่วยแบบประคับประคอง (Palliative care) อย่างครบวงจร

“ทิศทางของคณะสหเวชศาสตร์ และมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จะเข้าไปสนับสนุน ส่งเสริมการดูแลระบบสุขภาพผู้สูงอายุ ให้กับท้องถิ่นต่างๆ ที่ได้รับการถ่ายโอนภารกิจโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) ทั้งการให้แนวทางการวางแผนการจัดการบริการสุขภาพ รวมไปถึงการสนับสนุนบุคลากรสายวิชาชีพ ที่ รพ.สต. กำลังขาดแคลน ผ่านการให้โควตาแก่นักเรียนที่อยู่ในท้องถิ่น เพื่อนำความรู้กลับไปทำงานให้กับพื้นที่ของตนเอง นอกจากนี้คือการพัฒนาศักยภาพของชุมชนในมิติต่างๆ เช่น การพัฒนาผู้ดูแลผู้สูงอายุหรือผู้มีภาวะพึ่งพิง พัฒนาทักษะแรงงานที่อยู่ในวัยเกษียณ รวมถึงการเตรียมความพร้อมประชาชนก่อนเข้าสู่ผู้สูงอายุ” รศ. ดร.ไพวรรณ กล่าว

ผศ. ดร.บรรยงค์ รุ่งเรืองด้วยบุญ หัวหน้าศูนย์แห่งความเป็นเลิศทางวิชาการ ด้านการออกแบบและพัฒนาต้นแบบทางวิศวกรรมอย่างสร้างสรรค์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เปิดเผยว่า แม้หลายท้องถิ่น จะมีศูนย์ฟื้นฟูสมรรถภาพผู้สูงอายุอยู่ในชุมชน แต่ก็ถือว่าความสำเร็จในการฟื้นฟูยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร นั่นเป็นเพราะความขาดแคลนบุคลากรทางการแพทย์ และขาดนวัตกรรมที่เหมาะสมสำหรับชุมชน ไม่ตอบโจทย์ในแง่ประสิทธิภาพและการใช้งาน

ทั้งนี้ โจทย์การออกแบบและพัฒนานวัตกรรมฟื้นฟูสำหรับผู้สูงอายุและผู้ป่วย จะต้องสามารถลดภาระบุคลากรทางการแพทย์ได้ โดยมีระบบเชื่อมโยงอินเทอร์เน็ต (IoT) สำหรับการประเมินผลทางไกล สิ่งที่สำคัญ คือ สามารถใช้งานและดูแลรักษาง่าย รวมไปถึงมีราคานวัตกรรมที่ไม่แพงมากนัก ทำให้ศักยภาพระดับชุมชนและครัวเรือนเข้าถึงได้ ซึ่งสิ่งเหล่านี้ คือ เงื่อนไขที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ใช้เป็นฐานคิดในการออกแบบนวัตกรรมให้กับผู้ป่วยและผู้สูงอายุ

“เรา (ธรรมศาสตร์) มีการพัฒนานวัตกรรมเป็นซีรีส์ ครอบคลุมการฟื้นฟู ตั้งแต่การฝึกยืนและฝึกเดิน โดยเริ่มตั้งแต่ ‘รถเข็นปรับยืน’ เพื่อฝึกให้ร่างกายมีความแข็งแรง สามารถลุกขึ้นยืนเองได้ โดยต่อมามีการพัฒนาเป็นระบบไฟฟ้า ซึ่งอุปกรณ์ชิ้นนี้ มีผู้ป่วยคนหนึ่งยอมสั่งซื้อจากต่างประเทศ ในราคาที่สูงถึง 2 – 3 แสนบาท แต่เมื่อมองลองใช้ของเรา เขาก็บอกว่าดีกว่าที่สั่งซื้อเข้ามาเอง จึงนำของเราไปใช้แทน ถัดจากนั้น จะเป็นการฝึกเดินบนเครื่องที่ชื่อว่า ‘I – Walk’ แล้วไปฝึกเดินบนพื้นด้วยเครื่องมือ ‘Space Walker’ และล่าสุดได้ออกนวัตกรรมพัฒนากำลังแขน ที่ชื่อว่า ‘Arm Booster’ นวัตกรรมที่กล่าวมาทั้งหมดนี้ ได้ผ่านมาตรฐานเครื่องมือแพทย์ ซึ่งนำไปสู่การใช้งานจริงในระดับชุมชนผ่านศูนย์สุขภาพต่างๆ และเผยแพร่ในเชิงพาณิชย์แล้ว ซึ่งเป็นความพยายามที่ใช้เวลพัฒนามากกว่า 10 ปี กว่าที่จะได้รับการยอมรับเช่นนี้” ผศ. ดร.บรรยงค์ กล่าว

ด้าน รศ. ดร.ม.ล.พินิตพันธุ์ บริพัตร รองอธิการบดีฝ่ายวิจัยและนวัตกรรม มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เปิดเผยว่า บทบาทของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ในการสนับสนุนทางด้านวิชาการ เพื่อขับเคลื่อนเรื่องสังคมผู้สูงอายุ คือการเป็นฟันเฟืองเล็กๆ ในการเชื่อมโยงทั้งแหล่งทุนภายในและภายนอก ให้กับนักวิจัย ซึ่งจุดเด่นของงานวิชาการในการผลักดันและพัฒนาเรื่องสังคมสูงวัยของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ที่ผ่านมา จะเห็นได้ว่างานวิจัยจะมีความเป็นสหศาสตร์เป็นอย่างมาก

ทั้งนี้ เพราะมหาวิทยาลัยฯ มีการออกแบบการสนับสนุนผ่านศูนย์วิจัยที่มีอยู่ทั้งหมดประมาณ 80 ศูนย์ และศูนย์แห่งความเป็นเลิศ 20 ศูนย์ ซึ่งทั้งหมดที่กล่าวมานี้ มีศูนย์ที่ดูแลประเด็นเกี่ยวกับสูงวัยเป็นการเฉพาะซึ่งครอบคลุมหลากหลายคณะ โดยมีนักวิจัยซึ่งสามารถผลิตงานวิชาการและนวัตกรรมที่ได้รับรางวัลมากมาย

“ยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนงานวิจัยด้านสังคมสูงวัย ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ภายใต้การบริหารงานของ ศ. ดร.ศุภสวัสดิ์ ชัชวาลย์ อธิการบดี สิ่งหนึ่งที่พยายามจะผลักดันให้สำเร็จให้ได้ คือการทำให้งานวิจัยเป็นประโยชน์ต่อสังคมในวงกว้าง หนึ่งในนั้นคือการทำงานร่วมกับ อบต. และ กทม. ซึ่งได้หารือกันไว้ว่าจะมีการลงนามในบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) เพื่อผลักดันโครงการส่งเสริมสุขภาพ โครงการหลักสูตรฝึกอบรมผู้ดูแลผู้สูงอายุ และโครงการออกแบบนวัตกรรมเพื่อสังคมผู้สูงอายุ ฯลฯ ซึ่งเป็นเรื่องเดียวกันที่จะได้ทำงานร่วมกับ อบจ.ปทุมธานี ต่อไปในอนาคตด้วย” รศ. ดร.ม.ล.พินิตพันธุ์ กล่าว

หน้าหลัก (<https://mgronline.com/>) / ชุมชน-คุณภาพชีวิต (<https://mgronline.com/qol>)
/ พัฒนาอาชีพ (<https://mgronline.com/qol/8505/start=0>)

สสว. พนัก มร. เสริมศักยภาพผู้ประกอบการโรงแรมไทย สู่มาตรฐาน Green Hotel เพื่อก้าวสู่ธุรกิจที่ยั่งยืน และแข่งขันได้ในระดับโลก

เผยแพร่: 7 พ.ค. 2568 13:38 ปรับปรุง: 7 พ.ค. 2568 13:38 โดย: ผู้จัดการออนไลน์

สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) ร่วมกับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จัดกิจกรรม Roadshow ภายใต้โครงการ “ขับเคลื่อนให้ MSME ปรับเปลี่ยนธุรกิจให้ตอบสนองต่อมาตรฐาน/การกีดกันทางการค้า” ประจำปีงบประมาณ 2568 โดยมีกลุ่มผู้ประกอบการโรงแรมในพื้นที่ภาคตะวันออกเข้าร่วมอย่างคึกคัก ณ โรงแรมดิวาริ จอมเทียนบีช พัทยา จังหวัดชลบุรี เมื่อวันที่ 6 พฤษภาคม 2568 ที่ผ่านมา

โครงการขับเคลื่อนให้ MSME ปรับเปลี่ยนธุรกิจให้ตอบสนองต่อมาตรฐาน/การกีดกันทางการค้า ประจำปีงบประมาณ 2568 เป็นส่วนหนึ่งของความพยายามในการขับเคลื่อน SME ไทยให้ปรับตัวทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก ทั้งด้านเศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และมาตรฐานสากล เพื่อก้าวสู่ธุรกิจที่ยั่งยืน และแข่งขันได้ในระดับโลก โดยได้รับเกียรติจาก นางสาวนิธิตี สมบูรณ์ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ สสว. เป็นประธานกล่าวเปิดงาน พร้อมด้วยการบรรยายพิเศษจาก รองศาสตราจารย์ ดร.อัญญิฐา ดิษฐานนท์ หัวหน้าโครงการฯ และผู้เชี่ยวชาญจากกรมการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม ในหัวข้อ “มาตรฐานและเกณฑ์การประเมิน Green Hotel” เพื่อให้ความรู้แก่ผู้ประกอบการถึงแนวทางการปรับตัวตามเกณฑ์ที่กำหนด

กิจกรรม Roadshow ในครั้งนี้เป็นการจัดครั้งที่ 2 จากจำนวน 5 ครั้ง เพื่อส่งเสริมให้ผู้ประกอบการ MSME กลุ่มธุรกิจโรงแรม ได้รับความรู้ ความเข้าใจ และแนวทางการเปลี่ยนผ่านธุรกิจสู่แนวทางที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Green Transition) ซึ่งจะช่วยเพิ่มความสามารถในการแข่งขันในตลาดทั้งในและต่างประเทศ โดยการเตรียมพร้อมรับมือกับมาตรการทางการค้าระหว่างประเทศที่กำลังจะมีผลบังคับใช้ เช่น CBAM ของสหภาพยุโรป

ภายในกิจกรรมยังประกอบด้วย การชี้แจงวัตถุประสงค์และสิทธิประโยชน์ของโครงการ รวมถึงเปิดรับสมัครผู้ประกอบการเข้าสู่กระบวนการพัฒนาธุรกิจสีเขียว โดยไม่มีค่าใช้จ่าย ซึ่งครอบคลุมทั้งการประเมินศักยภาพ การให้คำปรึกษาเชิงลึก การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ และการเชื่อมโยงแหล่งเงินทุนสีเขียวในอนาคต สำหรับผู้ประกอบการโรงแรมที่สนใจเข้าร่วมโครงการยังสามารถสมัครได้ภายในวันที่ 8 พฤษภาคม 2568 และสำหรับกลุ่มเกษตรกร ขนส่ง และก่อสร้าง สามารถสมัครได้จนถึงวันที่ 23 พฤษภาคม ผ่านเว็บไซต์ www.greentransitionnow.com หรือสอบถามเพิ่มเติมได้ที่ คุณทศพร โทร. 02 142 9066 และคุณเยาวดี โทร. 083 038 3709

